

تاریخچه پیدایش سندیکاهاى ایران - ۵

غارت و بهره‌کشی

هرگز سرسازش

با کارگر متشکل نداشته

رضاروستا

فعالیت شورای متحده مرکزی در سال‌های ارتجاع سیاه

شورای متحده مرکزی و اعضای وابسته به آن همواره در نهان و آشکار به تقویت نهضت کارگری و استحکام سندیکاها میکوشند. مطبوعات آن مدتی نهانی منتشر گردید و نیز بولتن موسوم به نشریه کارگری انتشار یافت. فعالیت بین‌المللی شورای متحده مرکزی برای جلب همبستگی کارگران جهان کماکان ادامه داشته و دارد.

شورای متحده مرکزی توانست با فعالیت خود جای را به مثابه یگانه نماینده کارگران و زحمتکشان کشور، در بزرگترین سازمان سندیکائی جهان یعنی فدراسیون سندیکای جهانی حفظ نماید و دبیر آن در عضویت شورای فدراسیون و کمیته اجرائیه باقی بماند.

شورای متحده مرکزی توانست عده زیادی از رهبران و فعالان اتحادیه‌های ایران را برای آشنائی با وضع اتحادیه‌های کشورهای سوسیالیستی به آن کشورها به فرستد و عده‌ای از کارگران را در مدارس اتحادیه‌ای برای فعالیت سندیکایی تربیت نماید.

با وجود استقرار رژیم کودتا بنا به اظهار وزیر کار باز هم در ایران بیش از صد اتحادیه صنفی شهرها عمل میکنند این اتحادیه‌ها تحت نظارت وزارت کار و سازمان امنیت قرار دارند ولی با وجود این نشانه آن است که ارتجاع با همه فشار مجبور است تا حدودی سازمان‌های کارگری را به رسمیت بشناسد. بدیهی است اتحادیه‌های دیگری نیز وجود دارند که به طور نیمه علنی فعالیت مینمایند و چون رهبران آنها حاضر به همکاری با وزارت کار و پلیس نیستند از ثبت رسمی آنان جلوگیری بعمل می‌آید. در اثر مبارزات طبقه کارگر ایران، دولت ایران که نخست وزیر سابق آن، اقبال می‌گفت "من از کلمه اعتصاب متنفرم" ناچار شد در سال ۱۹۶۵ حق اعتصاب کارگران را به رسمیت بشناسد و در عین حال برای جلوگیری از نهضت کارگری، کارگران را در سود ویژه بعضی از موسسات و کارخانجات سهیم نماید.

کارهای مثبت شورای متحده مرکزی

شورای متحده مرکزی کارگران و زحمتکشان ایران در طی دوران فعالیت خود توانست کارهای مثبت زیر را به مورد اجرا گذارد.

- ۱- مبارزه طولانی برای تحصیل قانون بیمه و قانون کار که در موقع خود قوانین مترقی بوده اند.
- ۲- مبارزه برای تقلیل و محدود کردن ساعت کار و استقرار قانون ۸ ساعت کار.
- ۳- مبارزه برای بالا بردن دستمزد طبق اشل متحرک.
- ۴- مرخصی هفتگی (روزهای جمعه) و اعیاد ملی و مذهبی حتی روز اول ماه مه با استفاده از حقوق.

- ۵- مراعات قانون مصونیت کار و جلوگیری از حوادث ناگوار.
- ۶- بیمه اجتماعی و پرداخت دستمزد در موقع بیماری.
- ۷- سه ماه مرخصی برای زنان باردار.
- ۸- مرخصی سالیانه حداقل دو ماهه با استفاده از حقوق.
- ۹- مزد مساوی برای کار مساوی به زنان و نیاوگان.
- ۱۰- جلوگیری از کار شبانه زنان و نونهالان.
- ۱۱- مبارزه علیه ظلم و ستم سرمایه داران و دولت پشتیبان آنها و امپریالیست ها که حامی آنها می باشند.
- ۱۲- رسمیت یافتن اتحادیه و حق اعتصاب و مزایای چند دیگر به نفع کارگران.
- ۱۳- در تنویر افکار کارگران و زحمتکشان و آشنا ساختن آنان به وظایف تاریخی خود شورای متحده مرکزی نقش مهمی بازی کرده و مینماید.

مادامی که شورای متحده مرکزی علنا فعالیت میکرد و رهبری جنبش سندیکائی را به عهده داشت قادر بود در اجرای قوانین و مزایای فوق نظارت نماید. لیکن با غیر قانونی شدن حزب توده ایران و شورای متحده مرکزی ارتجاع توانست بسیاری از حقوق و مزایای نامبرده را زیر پا گذارد و حتی در پاره ای از موسسات به عوض ۸ ساعت کار روزانه ۱۲- ۱۰ ساعتی را مرسوم نماید، حداقل دستمزد را به کارگران نپردازد و به طور کلی اجرای قانون کار و بیمه های اجتماعی را در اغلب موسسات راکد گذارد. راکد ماندن دستمزد ها و افزایش سرسام آور هزینه خوراک، پوشاک و مسکن سبب شده است که حقوق کارگران کفاف زندگی آنان را ننماید. در ایران امروز آزادی و دموکراسی و فعالیت مستقل اتحادیه ای به صورت افسانه در آمده است. اتحادیه های فعلی، قانون سهم کردن کارگران در سود کارخانه ها و همه تدابیر دیگر که بنام کارگران صورت می گیرد فقط و فقط برای جلوگیری از وحدت کارگران و مبارزه پیگیر آنان علیه استثمار، ارتجاع و امپریالیسم است. معهدا کارگران و زحمتکشان ایران حتی الامکان بایستی در اتحادیه های موجود وارد شده و متدرجا رهبری آنها را از دست پلیس و عمال دربار خارج نمایند.

اشتباهات شورای متحده مرکزی

شورای متحده مرکزی که توانسته بود اکثر کارگران ایران را در سازمانهای اتحادیه ای متشکل سازد، بر اساس ایدئولوژی واحدی بوجود نیامده بود. وحدت کارگران در اتحادیه های بر اساس منافع مشترک آنان صورت گرفت و همین وحدت منافع موجب وحدت عمل در مبارزه علیه استثمارگران و نیروهای ارتجاعی گردید. پیدایش اتحادیه های کارگری چه قبل از جنگ دوم جهانی و چه در زمان جنگ همواره با دست عناصر پیش رو طبقه کارگر که دارای ایدئولوژی مارکسیسم-لنینیسم بودند و غالب آنها در صفوف حزب طبقه کارگر قرار داشتند صورت گرفت. بهمین علت حزب طبقه کارگر ایران یعنی حزب توده ایران میتواند توسط اعضای خود که رهبری اتحادیه ها را در دست داشتند رهبری ایدئولوژیک خود را در نهضت سندیکائی اعمال نماید. چنین وضعی بنفع طبقه کارگر بود و موجب تصریح وحدت سازمانی و ایدئولوژیک تمام کارگران میشد.

لیکن عملا عناصر چپ رو و راست روی که در اتحادیه ها شرکت داشتند سازمانهای کارگری را به راههای نادرستی سوق میدادند. یعنی از افراد رهبری اتحادیه ها که وابسته به دارو دسته خلیل ملکی و انشعابیون بودند و خود را آوانگاردیست مینامیدند در جنب هر اتحادیه فراکسیون حزبی تشکیل داده بودند و پاره ای اوقات این فراکسیونها از بالای سر رهبری اتحادیه ها و شورای متحده مرکزی بعمل خود اعلامیه صادر می کردند، حوادث را

تجزیه و تحلیل مینمودند و عملاً در وحدت عمل کارگران خرابکاری بوجود می آوردند. اینگونه اشخاص بعضاً استقلال اتحادیه ها را از بین میبردند و پیشنهاد انحلال شورای متحده مرکزی را مینمودند. بعضی ها عقیده داشتند که چون حزب و سازمان های حزبی وجود دارد تشکیل اتحادیه های کارگری زائد است.

آنها به عوض تلفیق منافع سازمانهای کارگری برای آنها عینیت قائل میشدند و تصور می نمودند وجود یکی نفی دیگریست. در عین حال هدف بعضی ها جدا کردن بعضی از سازمان های کارگری از شورای متحده مرکزی بود.

مثلاً همیشه سعی میشد که اتحادیه معلمین، کارمندان و دانشجویان، مهندسی و غیر از نهضت عمومی سندیکائی برکنار نگاهداشته شوند. آنها با اینکار در صفوف اتحادیه ها جدائی می انداختند تا به وحدت عمل و قدرت طبقه کارگر لطمه وارد آید. اینگونه اشخاص آگاهانه و یا بطور نا آگاهانه به منظور دشمنان طبقه کارگر کمک می کردند. و همچنین عده ای بنام "کوروژکیست" های سید باقر امامی در نهضت اتحادیه ای اخلال می کردند.

مرض چپ روی و سکتاریسم که بطور کلی در نهضت توده ای بروز نموده بود به فعالیت شورای متحده مرکزی نیز سرایت کرد. بعضی از افراد شورای متحده مرکزی خود سرانه به اعمالی دست می زدند که مربوط به اتحادیه های کارگری نبود. بعضی ها مخالفین اتحادیه یا حزب را بازداشت و حتی تنبیه مینمودند و حتی پاره ای آوانتوریست های کارگری (مثلاً درشاهی) زندان موقت دائر کرده بودند و بعضی پرووکاتورها با مسافران قطارها و اتوبوس ها بد رفتاری کرده و آنها را تفتیش میکردند.

البته مسئولیت این هرج و مرج و اعمال ضد کارگری تا حدی معلول وضع موجود آن زمان بود و رهبری شورای متحده مرکزی نمی توانست کاملاً از این عملیات زیان آور جلوگیری نماید.

علاوه بر این شیوه کار شورای متحده مرکزی و مطبوعات آن کاملاً شبیه به شیوه کار حزب و جرائد حزبی بود. بطوری که اغلب تفاوت و تمیز دادن کارها دشوار بود و چنین تصویری را بین مردم و مخصوصاً معترضین بوجود می آورد که گویا شورای متحده مرکزی و اتحادیه های کارگری قوه مجریه حزب توده ایران است.

تمام این اشتباهات و اشتباهات دیگری که در جریان مبارزه رخ میداد بنفع ارتجاع و طبقه حاکمه بود که با تمام قوا می کوشید جنبش کارگری و دموکراتیک را لکه دار نماید. طبقه حاکمه و عمال امپریالیسم این خبط ها را بزرگتر از آنچه بود جلوه گر میساختند و به بهانه برقراری نظم علیه کارگران و زحمتکشان مبارزه میکردند.

شورای متحده مرکزی در طرز سازماندهی اتحادیه های حرفه ای نیز دچار اشتباهات چندی شد و اساساً در کارهای خود به کمیت بیشتر از کیفیت اهمیت می داد. مثلاً در بسیاری از شهرها و همچنین رشته های صنعتی تعداد زیادی اتحادیه از یک صنف وجود داشت. چنانکه فقط در یک رشته بافندگی ۱۲ اتحادیه در شهرهای مختلف دائر بود و همین تفرقه موجب ضعف اتحادیه های در رشته های واحد تولید بود.

با همه این اشتباهات و خبط ها اکثر کارگران و زحمتکشان شورای متحده مرکزی را یگانه سازمان حقیقی خود میدانستند و همواره در راه اجرای شعارهای وی می کوشیدند. و امروز نیز شورای متحده مرکزی در بین کارگران و زحمتکشان ایران نفوذ عمیقی دارد. اگر حکومت های ضد ملی و ضد دموکراتیک ایران، لاقلاً حداقل دموکراسی را در ایران رعایت کنند به شورای متحده مرکزی آزادی عمل بدهند، این حقیقت روشن و مبرهن خواهد شد.